

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Кафедра публічного та приватного права

РОБОЧА ПРОГРАМА
Основи запобігання та протидії домашньому насильству

ЗАТВЕРДЖУЮ

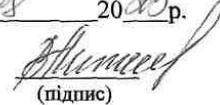
Заст. зав. кафедри П та ПП

(підпис)

Чічкань М.В.
(прізвище та ініціали)

« 27 » 08 20 25 р.

Розробник (-и): Литвиненко В.М., зав. кафедри П та ПП, к.ю.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри публічного та приватного права
(назва кафедри)

Протокол від «27» серпня 2025 року № 8

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Чічкань М.В.
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Рік навчання та семестр	2-й рік навчання, 3 семестр ОПП «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Викладач (-і)	Литвиненко В.М., завідувачка кафедри публічного та приватного права, к.ю.н., доцент.
Профайл викладача (-ів)	https://civil.stu.cn.ua
Контакти викладача	litvinenko.valia@stu.cn.ua

2. Анотація курсу.

Курс присвячений вивченню правових основ попередження та боротьби з домашнім насильством, системи органів, яка задіяна у попередженні і боротьбі із домашнім насильством, юридичних наслідків вчинення домашнього насильства.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Загальні положення про домашнє насильство та протидію йому

Змістовий модуль 2. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Змістовий модуль 3. Юридична відповідальність за домашнє насильство та її види

Навчальна дисципліна «Основи запобігання та протидії домашньому насильству» викладається протягом одного семестру за допомогою лекційних занять, практичних (семінарських) занять, самостійної роботи і завершується складанням диф. заліку.

3. Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни - формування законодавчо-теоретичних основ для вирішення проблем, пов'язаних із домашнім насильством та набуття практичних навичок щодо застосування їх у житті.

Завданнями вивчення дисципліни «Основи запобігання та протидії домашньому насильству» є:

- формування усвідомлення рівності можливостей та наявності гендерних проблем;
- ознайомлення з нормативно-правовими актами у сфері протидії та запобігання домашньому насильству;
- поінформування про причини та умови, що сприяють вчиненню різних видів насильства, вживання заходів для їх усунення;
- формування знань про систему органів, які створені для попередження та протидію домашньому насильству;
- засвоєння інформації про факт існування юридичної відповідальності за домашнє насильство та її різновиди.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти розширює наступні компетентності:

- Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

4. Результати навчання.

Після вивчення здатні розуміти причини домашнього насильства, його форми та види; систему взаємодії органів, які створені для протидії домашньому насильству; підстави та види юридичної відповідальності за домашнє насильство.

В результаті вивчення дисципліни «Основи запобігання та протидії домашньому насильству» здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- про рівні можливості та гендерні проблеми;
- причини домашнього насильства;
- його форми та види;
- систему взаємодії органів, які створені для протидії домашньому насильству;
- підстави та види юридичної відповідальності за домашнє насильство
-

вміти:

- працювати в команді ;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- розпізнавати ознаки різних форм домашнього насильства;

5. Пререквізити -

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Семінарські заняття	14
Самостійна робота	60
Індивідуальне завдання	Контрольна робота
Всього кредитів	3

Формами проведення занять є лекційні та семінарські заняття, самостійна робота. Проведення занять згідно розкладу відбувається на парах та за допомогою платформи дистанційного навчання «MOODLE».

7. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Змістовий модуль 1. Загальні положення про домашнє насильство та протидію йому

ТЕМА 1. Домашнє насильство : поняття, форми, сучасний стан.

Насильство: поняття, ознаки та види. Терміни «гендерно зумовлене насильство» і «домашнє насильство». Цикл домашнього насильства. Форми домашнього насильства. Поширеність ГЗН і домашнього насильства. Суспільні наслідки ГЗН і домашнього насильства.

ТЕМА 2. Причини та умови виникнення ситуації домашнього насильства

Категорії осіб, які мають ризик опинитись у ситуації домашнього насильства. Найбільш поширені прояви домашнього насильства. Чинники домашнього насильства. Психологічні особливості особи, яка пережила(переживає) насильство. Психологічні риси особи, яка вчиняє домашнє насильство.

ТЕМА 3. Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству в Україні

Міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція).

Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека” та Національний план на виконання Резолюції. Європейська конвенція з прав людини. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Стратегічні цілі гендерної рівності Ради Європи на 2024–2029 роки. Конвенція Міжнародної організації праці №190 про викорінення насильства і домагань у сфері праці. Правові засади запобігання та протидії домашньому насильству в Україні. Закон України «Про запобігання і протидію домашньому насильству». Нормативно-правові документи, що регулюють діяльність Національної поліції в Україні в сфері реагування на випадки домашнього насильства і насильства за ознакою статі. Державна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року.

ТЕМА 4. Правовий статус постраждалих від домашнього насильства та кривдника

Постраждала особа. Програма для постраждалих осіб. Надання допомоги та захисту постраждалим особам. Права постраждалих осіб та постраждалих дітей. Кривдник. Дитина-кривдник. Профілактичний облік кривдників та проведення з ними профілактичної роботи. Програма для кривдників.

ТЕМА 5. Інші види насильства: булінг, мобінг.

Булінг: поняття та ознаки. Відповідальність за булінг. Мобінг: зміст та ознаки. Відповідальність роботодавця за мобінг. Відповідальність працівника за здійснення мобінгу.

Змістовий модуль 2. Суб'єкти, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

ТЕМА 6. Система суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Органи та установи, які виконують функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: служби у справах дітей; уповноважені підрозділи органів Національної поліції України; органи управління освітою, заклади освіти, установи та організації системи освіти; органи охорони здоров'я, установи та заклади охорони здоров'я; центри з надання безоплатної правничої допомоги; суди; прокуратура; уповноважені органи з питань пробації.

Загальні служби підтримки постраждалих осіб, які надають допомогу постраждалим особам. Спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб.

ТЕМА 7. Взаємодія між суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Координація взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Координація на загальнодержавному рівні. Координація на регіональному рівні. Координація на місцевому рівні. Взаємодія суб'єктів у сфері запобігання насильству. Взаємодія у сфері протидії насильству. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

ТЕМА 8. Надання соціальних послуг особам, які постраждали від насильства в сім'ї в Україні

Заходи у сфері запобігання домашньому насильству. Загальні засади побудови систем надання послуг постраждалим від домашнього насильства. Принципи надання соціальних послуг постраждалим від жертвам домашнього насильства. Соціальні послуги. Особливості надання правових послуг особам, постраждалим від домашнього насильства. Медичні послуги. Психологічні послуги.

Змістовий модуль 3. Юридична відповідальність за домашнє насильство та її види

ТЕМА 9. Юридичні наслідки вчинення домашнього насильства та їх види

Юридична відповідальність: поняття та види. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства. Кримінальна відповідальність за вчинення домашнього насильства. Закриття кримінального провадження зв'язку з відмовою потерпілої від обвинувачення. Примирення з постраждалим.

ТЕМА 10. Застосування спеціальних заходів протидії домашньому насильству

Терміновий заборонний припис стосовно кривдника. Суб'єкт винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника. Заходи в межах термінового заборонного припису стосовно кривдника. Суб'єкт винесення обмежувального припису стосовно кривдника. Заходи в межах обмежувального припису стосовно кривдника. Право звернення із заявою про видачу обмежувального припису стосовно кривдника. Обмежувальний припис стосовно кривдника. Порівняння термінового заборонного та обмежувального приписів стосовно кривдника.

Тематика практичних занять

Змістовий модуль 1. Загальні положення про домашнє насильство та протидію йому

Домашнє насильство : поняття, форми, сучасний стан.

Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству в Україні

Правовий статус постраждалих від домашнього насильства та кривдника

Змістовий модуль 2. Суб'єкти, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Система суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Взаємодія між суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Надання соціальних послуг особам, які постраждали від насильства в сім'ї в Україні

Змістовий модуль 3. Юридична відповідальність за домашнє насильство та її види

Юридичні наслідки вчинення домашнього насильства та їх види

Застосування спеціальних заходів протидії домашньому насильству

Тематика самостійної роботи

Самостійне опрацювання окремих питань в межах тем:

Булінг: поняття та ознаки. Відповідальність за булінг. Мобінг: зміст та ознаки. Відповідальність роботодавця за мобінг. Відповідальність працівника за здійснення мобінгу. Категорії осіб, які мають ризик опинитись у ситуації домашнього насильства. Найбільш поширені прояви домашнього насильства. Чинники домашнього насильства. Психологічні особливості особи, яка пережила(переживає) насильство. Психологічні риси особи, яка вчиняє домашнє насильство. Участь заінтересованих суб'єктів, що надають соціальні послуги із запобігання та протидії домашньому насильству. Виконання програм для кривдників. Виконання програм для постраждалих. Притулки для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією Російської Федерації проти України. Денні центри соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією Російської Федерації проти України. Мобільні бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією Російської Федерації проти України. Взаємодія суб'єктів у сфері запобігання насильству. Взаємодія у сфері протидії насильству. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Доступ до Реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Загальні положення про соціальні послуги. Суб'єкти системи надання соціальних послуг. Уповноважені органи системи надання соціальних послуг

Правовий статус отримувачів соціальних послуг. Юридична відповідальність: поняття та види. Заходи в межах заборонного припису стосовно кривдника. Примирення з постраждалим. Порівняння термінового заборонного та обмежувального приписів стосовно кривдника.

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання результатів навчання студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на семінарських заняттях, а також самостійність та своєчасність здачі виконаних індивідуальних та самостійних завдань викладачу згідно з графіком навчального процесу.</p> <p>Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності виду індивідуальної та самостійної роботи, усної або/та письмової відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.</p>
--	--

	Контрольний захід	Бали за один вид роботи	Всього балів за семестр
	Поточний контроль знань студентів		
	<i>Обов'язкові види робіт</i>		
	Присутність на занятті	0 - 1	0 – 15
	Усна відповідь	0 – 2	0 – 14
	Аналіз міфів	0 – 1	0–7
	Проміжний контроль в межах модуля	0 – 5	0–15
	Виконання модульної контрольної роботи	0 – 10	0 – 10
	<i>разом:</i>		60
	<i>Вибіркові види робіт</i>		
	Виконання вибірових видів самостійної роботи (презентації PowerPoint, доповідь на наукову студентську конференцію, написання есе, підготовка наукових публікацій тощо)	до 10 балів	0 - 10
	Підсумковий контроль знань студентів		
	Диф.залік		40
	Загальна кількість балів за семестр		100
Вимоги до контрольної роботи, реферування, індивідуальної роботи тощо.	<p>Критерії оцінки контрольної роботи, виходячи з максимальної кількості балів, передбачених за її виконання:</p> <p>10 – 9 балів - відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; здобувач вищої освіти впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; здобувач вищої освіти має навички користування нормативним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях; відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.</p> <p>8 – 7 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але здобувач вищої освіти допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді; орієнтується в матеріалі; здобувач вищої освіти має навички користування нормативним матеріалом.</p> <p>6 - 5 балів - здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.</p> <p>4 - 3 балів - здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки.</p> <p>2 - 0 балів – здобувач вищої освіти не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.</p> <p>Після перевірки контрольної роботи та оголошення її результатів здобувачам вищої освіти надається можливість, при необхідності, оспорити результати контрольної роботи.</p> <p>Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, відповідей інших студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено</p>		

	раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття. Максимальна кількість балів може бути виставлена студентам, підготовленим до всіх видів робіт.	
Семінарські заняття	Рівень знань	Критерії оцінювання
	4 Відмінний	Здобувач вищої освіти виявляє вміння самостійно отримувати інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, вирішує практичні ситуації
	3 Добрий	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
	2 Задовільний-мінімальний	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
	1-0 балів Незадовільний	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового диф. заліку.</p> <p>Умовою допуску до диф. заліку є виконання всіх обов'язкових видів навчальної роботи.</p> <p>У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні, лабораторні роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (20, тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), то він не допускається до складання диф. заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань ЗВО НУ «Чернігівська політехніка» (https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf).</p> <p>Семестровий контроль у вигляді диф. заліку проводиться під час сесії з двома питаннями: (по 20,20 балів максимум за відповідне питання). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до підсумкової оцінки.</p> <p>У випадку повторного складання диф. заліку (за результатами нездачі) всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний залік складається з двох питань (50,50). Білети на диф. залік знаходяться у пакеті документів на дисципліну.</p> <p>Повторне складання диф. заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.</p>	

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Загальні положення про домашнє насильство та протидію йому	0... 17
Змістовий модуль 2. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	0... 17
Змістовий модуль 3. Юридична відповідальність за домашнє насильство та її види	0... 9
Присутність на лекціях	0... 8
Контрольна робота	0... 10
Разом	0... 60

Підсумковий контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та вид контролю	Кількість балів
Результат поточного контролю	0... 60
1 Теоретичне питання	0... 20
2 Теоретичне питання	0... 20
Зважена семестрова оцінка	0... 100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики, атестації
90 – 100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
66-74	D (задовільно)	задовільно
60-65	E (достатньо)	
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання

9. Обладнання та програмне забезпечення

Ноутбук і медіапроектор для демонстрації презентацій лекцій.

10. Політики курсу.

Політика відвідування занять та виставлення балів. Для всіх здобувачів вищої освіти відвідування лекцій і практичних занять курсу є обов'язковими, за виключення випадків пов'язаних з оформленням індивідуального графіку відвідування. Враховуються всі бали отримані в ході поточного контролю (усні відповіді, вирішення задач, написання юридичних диктантів, самостійна/індивідуальна робота, модульна тощо). Активна участь у ході практичних та лекційних занять, участь у студентських конференціях, студентських олімпіадах, підготовка наукових публікацій тощо є підставою для нарахування додаткових балів.

Недопустимі пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; недотримання строків виконання навчально-наукових завдань тощо.

За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання

може відбуватись дистанційно з використанням системи «Moodle» та онлайн відео-конференцій. У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані види робіт або не набрав мінімально необхідну кількість балів (20), він не допускається до складання диф. заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Повторне складання диф. заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання диф. заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в особистих чи групових чатах (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольних (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

11. Рекомендована література.

1. Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству // Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» / за заг. ред. К. Б. Левченко, К. В. Павліченко, В. В. Чернея; МВС України ; Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2020. – С. 43-62.

2. Шляхи протидії, запобігання та подолання наслідків насильства :метод. посібник / А. В. Єфімова, С. П. Ревенко, В. С. Дикуха, Д. С. Доманчук – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 176 с.

3. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2019. 288 с.

4. Протидія домашньому насильству: практичний посібник для поліцейських. URL: <https://rm.coe.int/cvavgu-jan2018-4-ua-web/16807874e0>

5. Протидія домашньому насильству органами Національної поліції: метод. посіб. / С.В. Альошкін, О.В, Даценко, К.Л. Бугайчук, Т.М. Малиновська, К.Ю, Шеремет. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ. 2019. 93 с.

6. HOW TO USE SURVEY DATA TO PREVENT AND COMBAT VIOLENCE AGAINST WOMEN AND GIRLS. Practical guide for decision makers, policymakers and non-governmental organizations on applying the OSCE-led survey on violence against women. OSCE 2020. https://www.osce.org/files/f/documents/8/a/463167_0.pdf

Інтернет-джерела.

1. Система дистанційного навчання moodle НУ «Чернігівська політехніка». <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=7743>

2. Офіційний портал Верховної Ради України парламенту України <https://www.rada.gov.ua/#> .

3. 3. Національна соціальна сервісна служба <https://nssu.gov.ua/domashnye-nasilstvo>